

Előfizetési árak:

Egész évre K 10.—
Félévre K 5.—
Negyedévre K 2.50
Egyes szám ára 20 fillér

ABONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Abony, Vasut-utca
Telefon - szám : 37Előfizetési és hirdetési díjak a
kiadóhivatalhoz küldendőek.
A nyílt-tér sora 1.- korona

Függetlenségi politikai hetilap

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

RADOS MÓRIC

Megjelenik minden vasárnap

Nincs megállás

A miniszterelnök új-évi beszédében kitért a közigazgatás államosítására is és hangsúlyozta, hogy az erről szóló törvény megalkotása a képviselőháznak egyik legelső feladata lesz. A miniszterelnök ezen kijelentésének nem tulajdonítottunk különös fontosságot, mert nem akartuk és nem tudtuk elhinni, hogy ezt a nagyfontosságú kérdést ezekben a zilált parlamenti időkben a Ház elé vigyék. Legnagyobb meglepetésünkre azonban a kormány félhivatalosa a legutóbbi napokban arról adott hírt, hogy a belügyminiszter rendeletet küldött szét a vármegyék alispánjaihoz, amely rendelet szorosan összefügg az államosítással és a legcsalhatatlanabban sejteti, hogy a reformjavaslat készülöben van. A rendelet mintegy adatokat kér a törvényjavaslathoz. Érdeklődik az egyes vármegyék székháza iránt, hogy milyen területen fekszik a vármegye székháza, mennyi a beépítetlen terület, hány tisztviselői lakás van és még több ehhez hasonló kérdése van a belügyminiszternek.

Ezek után, bármennyire is szeretnénk elhiteni magunkkal a hír valótlan-ságát, meg kell állapítanunk, hogy a kormány nem akar, vagy nem tud megállani a lejtőn, amelyen most már saját tehetetlenségénél fogva rohamosan halad lefelé, mint a megindult lavina, maga alá temetve mindent, ami útját állja. Romokban hever ezeréves alkotmányunk, el van temetve a közszabadságok minden biztosítéka, a lavina most csapott rá a sajtószabadságra és a rettenetes görgeteg végpusztulással fenyegeti az alkotmány

még egyetlen épen maradt védbástyáját: a megyéket is. Azt mondja a félhivatalos, hogy egy éven belül nagy változáson kell keresztül mennie a közigazgatásnak. Hiszékeny emberek azok, akik a silány magyar közigazgatás megjavítására gondolnak, mert az államosítással nem ez a célja a kormánynak, hanem mint a megye egyik legkiválóbb közigazgatási tisztviselője nyilatkozott a közigazgatás államosításáról e sorok írója előtt: Tiszáék államosítása nem lesz egyéb, mint egy prima okkupáció, amelylyel a közigazgatási tisztviselőket akarja okkupálni magának politikai célokra a kormány.

A választójogi törvény tehát úgy látszik nem biztosítja teljesen a választások sima lefolyását és egy új többség megszerzését a kormány részére és mint-hogy előreláthatólag sópénzekre sincs kilátás: államosítani kell a közigazgatást, hogy a terror minden eszköze rendelkezésére álljon a kormánynak a legközelebbi választásokra.

Szeretnénk látni, hogy ezek után akad-e még valaki, aki elfogulatlanul ítélkezvén ennek a kormánynak rendszeréről, talál-e mentségeket az erőszakos kormányzás és lelkiismeretlen törvényalkotás védelmére, amely ennek a rendszernek erőssége, de amely hovatovább végveszélybe sodorja ezt a szerencsétlen országot.

A közigazgatás megreformálását mindenki szükségesnek tartja, azonban a reform ne pártcélokat szolgáljon, hanem tegye jobbá, gyorsabbá a közigazgatást, amely ha tökéletes, egyik legfontosabb tényezője egy ország kormányzásának. De a köz-

igazgatás reformját csak úgy máról holnapra elintézni nem lehet és aki arra mégis vállalkozik, az könnyelmű játékot üz és az ország jövőjével mit sem törődik. De mit is beszélünk az ország jövőjéről, megfontolásról és jobb belátásról? Az a fő, hogy mikor a központban megszólal a csengő, hasravágódjon mindenki a Kárpátoktól az Adriáig, a főispántól a falusi bakterig. Mert mindenki államosítva lesz, akit a választásokon fellehet használni. Odalyukadunk ki, hogy egy államosított ország leszünk, de csak névleg, mert ha így tart tovább, Magyarországot, a magyar nemzeti államot ugyan lámpással kereketjük.

hoz tartoznak, de nem mozdulhatnak, mert Tisza erősen tartja őket. A hangosabbak konkra várnak és nem hiába várnak. Államtitkárságoktól kezdve egészen a közjegyzőségig nyitva áll az út azok számára, kik megbízható csatlósoknak bizonyulnak. Vadász Lipót, Tisza kreatúrája, hír szerint dorgatoriumot kapott Tiszától, mert az ujságírókról olyan szépen nyilatkozott. Tisza előtt az ellenzéki képviselő és az ujságíró nem ember, ő egy lepaktált oláht nem ad száz ujságíróért. Hogy honnan tudjuk? Abból, hogy a román paktum ügyében tárgyalást folytatott hetekig, sőt hónapokig az illetékes felekkel, de a sajtójavaslat éppen a sajtó embereinek megkerülésével készítettet el. Jól van ez így. Legalább egyenlőre jól van. A nemzetnek módjában lesz nemsokára, hogy változtasson ezeken a lehetetlen állapotokon.

Politikai hét

Abony, január 24.

Émelyeg a gyomrunk ha arra a kaszárnyára gondolunk, amelyiket Urmánczy Nándor olyan találóan nevezett el. Lehetetlenebb állapotok, brutálisabb elbánás azonban talán még a kaszárnyákban sem található, mint ma a parlamentben. Megáll az ész és kétségbeesve kérjük, hogy hová fognak vezetni ezek az állapotok? Lassanként az egész ellenzéket kitiltják a parlamentből, mert Tiszáéknak kellemetlen az ellenzék jelenléte. Nekik természetesen kényelmesebb volt, amikor az ellenzék távol maradt az ülésekről, bár akkor azt hangoztatták, hogy a legnagyobb lojalitással fogadják az ellenzéket, ha bemegy Házba. Ime ez az a lojalitás, amit vártunk. Tisza folytonos gorombásokodással inzultálja az ellenzéki szónokokat, akiket az elnökség amugy is terrorizál. Igazán nagy elszántság kell ahhoz, hogy valaki szólásra jelentkezzék a parlamentben.

A sajtótörvény előreláthatólag nagyobb emóciókat fog még kiváltani, mint eddig. A munkapártban tudják ezt és a jobboldaluk távol maradnak az ülésekről. Igaz ugyan, hogy abszenciát kapnak, de már mindegy. Sokan közülök szégyenlik, hogy a munkapárt-

Községi ügyek

Abony.

A törvényhatóság jóváhagyta az 1913. évi ujoncozási költségeket számadásait.

A közigazgatási bizottság jóváhagyással leküldte a Tószeg paládicsi iskola 1913. évi számadásait.

A zagyvarékasi, valamint a tápiógyörgyei megyebizottsági tagválasztások ellen benyújtott fellebbezésekre az igazoló választmány elrendelte a vizsgálatot és a vizsgálat megejtésével dr. Madarász Adorján járási főszolgabíró bizta meg, aki e hó 27-én Tápiógyörgyén, 30-án pedig Zagyvarékason hallgatja ki a bejelentett tanukat.

Jászkarajenő.

Bamberger Lajos villamtelepet állít fel a községben. A telepengedélyezési tárgyalás február 4-én lesz, amelyen dr. Madarász Adorján járási főszolgabíró és az iparfelügyelőség kiküldöttje vesznek részt.

Kocsér.

E hó 20-án volt a bíróválasztás a községben 38 abszolút szótöbbséggel a régi bírót választották meg. A választás szép rendben folyt le.

Törtel.

A közigazgatási bizottság jóváhagyta a gazdasági ismétlő

iskola, valamint a Törtel-ludasi iskola 1913. évi számadásait

Z.-Rékas.

A Szent-Józsefről elnevezett temetkezési egylet alapszabályait módosította, jóváhagyás végett a belügyminiszterhez felterjesztette azokat a járási főszolgabíró.

A járási főszolgabíró rendeletet adott ki az árkok tisztántartása és a belvizek levezetése tárgyában. A rendelet szerint minden háztulajdonos köteles háza előtt 40 centiméteres átereszü hidat készíteni.

Kiépülnek az utak

A múlt év őszén küldöttség járt báró Harkányi János kereskedelmi miniszternél a járási utak kikövezése érdekében és akkor a Miniszter válaszában kijelentette, hogy ismeri azokat a panaszokat, amelyek a pestmegyei utakra általában vonatkoznak és mihelyt a kereskedelmi miniszterium pestvármegye által felterjesztett 700 kilométer utat átrevizálta, dönteni fog az abonyi járás utjainak ügyében is. A döntés a napokban megtörtént, és örömmel jelenthetjük, hogy a Miniszter a járás összes utjainak kikövezését jóváhagyta és az utépítés a közeljövőben már meg is kezdődik.

A kereskedelmi miniszter döntése előreláthatólag nagy örömet fog okozni az egész járás közönségének, mert hiszen ennél fontosabb gazdasági érdeke alig volt a járásnak. Amidőn az utak kiépítéséről hírt adunk, lehetetlen meg nem emlékeznünk arról a fáradságot nem ismerő buzgalomról, amelylyel az utak ügyét ft. Lévy Mihály orsz. képviselőnk szorgalmazta. Évek óta járta az illetékes fórumokat a kerület minden ügyes-bajos dolgát szívénviselő képviselőnk, aki az utak kiépítésének keresztülvitelével örök hálára kötelezte nemcsak Abony, de az egész járás közönségét is.

Itt említjük meg, hogy a Miniszter Jászkarajenő község kérelmére a vezensyi vasuti állomáshoz vezető utat is államköltségen kiépített, ha a község a földmunkát, a kőanyagok kifuvározását, a kisajátítást és az utnak jövőbeni fenntartását magára vállalja.

Munkásbiztosítási mizériák

Nemcsak nálunk, de más városokban is folyton panasz van

a munkás betegsegélyző pénztár eljárása ellen. Hányszor lehet hallani, hogy egyik-másik iparosunk egyszer már kiegyenlítette a pénztár követelését s pár hónap múlva újra előállnak azzal, de már ekkor az összeg is megnövekedett s ha az illető nem bírja igazolni a befizetést, másodszer is kénytelen azt befizetni.

Nem lehetetlen, hogy ez az eljárás a helytelen könyvvezetés folyamánya, de ez ellen védekezni kötelessége az iparosoknak, ami pedig abban áll, hogy a fizetésről szóló elszámolást, illetőleg nyugtát jól megőrizték, mert a mostani hebehurgya ügykezelés mellett könnyen megtörténhetik, hogy évek múlva a követeléssel újra előáll a pénztár s nyugta hiányában újból meg kell fizetni az összeget.

Különösen nagy az elégedetlenség iparosaink körében, hogy a pénztár a követelések behajtásánál csupán az összeget tünteti fel, de azt nem jelzi, hogy milyen nevű munkások után van az kivetve. Ilyképen aztán megtörténik, hogy olyan követelések is érvényesülnek, amely azok ellen a mesterek ellen emeltettek, akik évek hosszú sora óta segédet sem tartottak.

Eme betegsegélyezési mizériák miatt felhangzó panaszok legjobban mutatják, hogy a mostani munkásbiztosítási törvény épen nem elégíti ki az iparosság igényeit s a lefolyt hét esztendő elegendő anyagot hozott a felszínre, a tanulmányozás is elegendő volt arra nézve, hogy végre itt legyen a cselekvés órája.

Talán az egész világon sincs olyan ország, amelyben a tanulmányra annyi időt fordítanak, mint épen nálunk.

Másutt, a hozzánk hasonló berendezésű országban az ipartörvényt három évtized alatt tízszer is módosították, nálunk pedig még most is a tanulmányozás és előkészítés stádiumában van az ügy.

Hét hosszú évnek kellett elmulni, hogy a munkásbiztosító pénztárnak tarthatatlan állapotát fent is belássák.

Végre be kellett ismerni, hogy ez az intézmény nem felel meg a hozzáfűzött várakozásnak. Nem az emberek hibája, hanem a hibás szervezet az oka annak, hogy iparosaink a rájuk rótt óriási terhek mellett nem kapták meg a kívánatos ellenszolgalmányt.

S lehet-e ezen csodálkozni? Bizony nem! A szervezete olyan, hogy abból hiányzik a fegyelem és akcióképesség. Az egész egy választásra alapított, senkitől sem függő és senkivel szemben igazi felelősséggel nem tartozó bürokratikus apparátus, amelyből származó bajok hónapról-hónapra fokozódnak s végre a kisipart olyan helyzetbe hozzák, hogy amellet a mostoha viszonyok

még nagyon is enyhéknek mondhatók.

A munkásbiztosítás ügge csak akkor lesz orvosolva, ha az egészen új és helyes irányba lesz terelve. Nem lehet ezt önkéntes eljárásra alapítani, hanem a kényszer alapelvére kell helyezkedni azokkal szemben, akik a maguk biztosításáról maguk nem gondoskodnak.

Ámde emellett arra is kell figyelni, hogy az önkormányzat meglegyen, mely célból a munkásoknak maguknak is át kell hatva lenniök az intézmény fontosságának érzetével, viszont az intézet vezetőinek fel kell karolni a munkások kulturális, jóléti és egyéb törekvéseit, mert egy intézmény csak a kölcsönös bizalmon alapulva lehet erős és állandó.

Ami pedig a földolog, ezt az államnak is kell segíyezni, mert az államnak feladata, hogy polgárainak jóléte biztosítottak.

Iparosainknak pedig mindent el kell követni, hogy a bekövetkezendő revíziónál a mostani sérelmek orvosoltassanak.

Erre annál nagyobb kilátás van, mert már egyik-másik kormányférfiu nyilatkozott is ez ügyben a teendőkről, sőt kilátásba van helyezve, hogy ez ügyben tájékoztató értekezletek is lesznek.

Törvény az élelmiszerhamisítás ellen

A földmivelségi miniszteriumban erős törvény módosítási munka folyik és több törvényt nagy reform alá akarnak fogni. Reformálni akarják a mezőrendőrségről szóló 1894: XII. t. c.-et amely a megváltozott viszonyok folytán ma már idejét multá. Revízió alá veszik továbbá a vízjogról szóló törvényt, amelynek hiányait a gyakorlati életben erősen megérik. Előkészítő munkálatok folynak ezenkívül az élelmiszerek és termények hamisításáról szóló törvény körül is, amelyet egészen új alakban kívánunk a törvényhozás elé terjeszteni.

Nincs az az ország Nyugat-Európában, de a kultiváltabb államokban még kevésbbé, ahol olyan nagy területe volna az élelmiszerek hamisításának, mint éppen Magyarországon, ahol egy jó öreg közmondás szerint már csak hamisítatlan retket lehet kapni, mert annak a hamisítása nem érdemes. Ami azonban érdemes a hamisításra az itt mifelénk meghamisítatik. Hamisított tej, hamisított fűszerek, vaj, konzervek és mindaz

ami a táplálékot szolgálja, zsiradékok és ne felejtjük ki a bort sem, mindez nálunk csak ritka esetben kapja az ember természetes állapotban. Szőlőtermelő, földmivelő és állattenyésztő ország vagyunk, ahol igazán elvárható az, hogy mindent a maga természetességében kapjunk és ime mégis az ételhamisítóknak Magyarország az Eldorádója.

Franciaországban súlyos börtönbüntetések sújtják a hamisítót. Sveicban még azon felül a hamisítónak kötelessége saját költségén falragaszokon tudtul adnia a nagyközönségnek, hogy hamisítást követett el élelmiszerekkel, ki kell állania a forum elé és bünbánóan vezekelve mondania kell: „Bűnös vagyok, súlyos és az emberek egészsége ellen való merényletet követtem el.“ Persze az ilyen büntetések mellett kevés embernek jut eszébe, hogy a várható haszonért ilyen nagy kockázatra szánja magát. De különben is ezekben az országokban a köztisztességnek olyan magas fokán állanak az emberek, hogy bizony csak ritkán kerül sor arra, hogy ilyesmi megtörténjen és ha megtörtént, bizony akkor a bűnösnek nincs maradása abban az országban. Így van ez külföldön.

Hogy a földmivelségi miniszteriumban most már rátértek ennek a törvénynek a reformálására is, és hogy az emberek immáron nemcsak a mások bajával, hanem a saját gyomorukkal is törődnek, annak legjobb jele ez a törvény módosítási szándék, amelyet nyilván úgy fognak keresztül vinni, ahogy azt a mi szempontunkból, a közönség szempontjából tartjuk kívánatosnak és nem úgy, ahogy az egyesek, — kik az élelmiszer hamisításából vagyont szereznek — érdekében állana. Terjesztesse maga elé az illetékes osztály annak a statisztikáját, hogy hányan betegedtek meg a higitott tej, az avas vagy mesterséges vaj és zsiradék következtében, a gyermekhajlandóság mit köszönhet a vizes tejnek és hogy hány ember görnyedt meg idő előtt a hamis táplálék következtében. Nagy nemzetmentő munkálatot teljesít az a törvény, amely a legsúlyosabb büntetési azokat, akik mindeme pusztulásnak közvetlen vagy közvetett okozói.

Reméljük, hogy ezek a szempontok vezérelték azokat, akik az ételhamisítási törvény revíziójának gondolatát felvetették és reméljük, hogy ugyanilyen szellemen fogják azt végrehajtani.

ÓRÁT, ÉKSZERT

legolcsóbban vásárol

Rosenzweig J.

üzletében.

POMPEJI VÉGNAPJAI

érdekfeszítő ókori dráma 3 felvonásban Felülmulja a QUO VADIS?-t.

Bemutatja az Uránia Mozcószínház 1914. február 8-án és 9-én.
Siessen jegyet váltani!

Számozott helyek!

Mi újság?

— **A függetlenségi 48-as kör** ma délelőtt tartja rendes évi közgyűlését.

— **A Kereskedők Egylete** ma egy hete tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen az új tisztikart is megválasztották. Elnök: Havas Ignác, jegyző: Rados Móric, igazgató: Normann Géza, pénztárnok: Lázár Ármin, könyvtárnok; Konecsny Zoltán lett, megválasztott továbbá a választmány és a számvizsgáló bizottság is.

— **Felhívás.** A tüzoltók ezuton is felhivatnak, hogy a mai fontos parancsnoki előadáson feltétlenül jelenjenek meg, az előadás anyaga: Rendszeres támadás és védekezés.

TEMESKÖZY
parancsnok.

— **A tangótánc** bejárta az egész világot és közben amíg megcsodálták ezt a változatos új táncot, rájöttek annak nem épen szemérmes figuráira is és éppen ezért sok helyütt már be is tiltották. A moziban ma este bemutatásra kerül az eredeti tangótánc, eredeti tangó zenével.

— **A kecskeméti kerületi munkásbiztosító pénztár** erélyes hangú felszólításokat adott ki, melyben felszólítja a hátralékosokat, hogy a nevezett pénztár főkönyvében előírt és az 1907. évi XIX. t. c. 46. §-a értelmében esedékes hátralék tartozásukat 8 napon belül fizessék be.

— **Százezer koronás hagyomány a kecskeméti ref. főgimnáziumnak.** — Gergely Károly 48-as honvédőrnagy, székesfejevári ügyvéd végrendeletében akként intézkedett, hogy tekintélyes vagyona nagy részét a kecskeméti, kunszentmiklósi és pápai ref. főgimnáziumok örököljék. A kecskeméti kollégium öröksége, mint egyik ottani laptársunk emliti, közel százezer koronára tehető.

— **A moziban** ma délután 4, este 6 és 8 órákor fényes műsor kerül bemutatásra, amely felülmulja az összes eddig itt bemutatott műsorokat. A műsor egyes számai a következők: 1. Gyapotgyártás bemutatása. Természetes felvétel. 2. A rossz céllovó. Humoros. 3. A Tangótánc eredeti felvétel, eredeti tangó zenével. 4. Erősebb mint Scherlok Holmes. Vigjáték egy felvonásban. 5. A bájjal. Rendkívül kacagató. 6. 7. 8. **A kastély titka.** Nagy detektívdráma 3 felvonásban. A fenti műsört csak nagy áldozattal tudta megszerezni egy napra a mozgósínház igazgatósága és így hétfőn nem lesz előadás.

— **A helybeli posta és távirtda hivatal** multévi forgalmáról a következő érdekes adatokat közölhetjük. Feladtak Abonyban 10271 ajánlott levelet, érkezett 11946 ajánlott levél. Csomagot 9235 darabot küldtünk el, míg hozzánk 20241 érkezett. Postautalványon érkezett 621863 korona, postautalványon elküld-

tünk 892378 koronát. Postatakarékpénztári csekken befizetett 1.648.215 korona, kifizetett: 187,257 korona. Távolsági forgalomban fizetett beszélgetés: 2646 darab volt.

— **A fiatalokru bűnösökre vonatkozó törvény**

1914 január 1-én életbe lépett. Az új törvény azokról a fiatalokru bűnösökről szól, akik még az iskola padjaiba tartoznának, de akiket a nyomor és az élet reális körülményei az otthon fenntartásához szólítanak s akiket a munkaalkalmak redukciója a semmittevés, csavargás és a bűn útjára hajszol. Ezeknek a bűnözéstől és az erkölcsi romlástól való megmentését célozza az új törvény amely „humánusabb a régivel, habár a büntetve javító régi szabásu jogászembelek nem nagyon lelkesednek az új törvényért. amely szerintük kivételes helyzetet teremt, szinte privilegiumot ad a 18 évesnél fiatalabb embereknek a bűnözésre. Ma azonban már az egész Európában belátták, hogy a régi rendszer gonosztevéket nevel és a paragrafusok nem adnak elég szabad mozgást a bírának akkor, ha méltányosság gondolatának engedve, szelidebb elbánásban akarják részesíteni a fiatalokru bűnösöket. Ezért volt szükség az új törvényre, mely részint a rendőrbíróság hatáskörébe részint pedig külön e célra kinevezett szakbíró elé utalja a fiatalokru bűnösöket. A rendőrbüntetőbíró hatásköre tehát az új törvény értelmében meglehetősen kiterjed. A rendőrbíró a 15 évesnél öregebb és a 18 évesnél fiatalabb bűnösök számára próba-időt engedélyezhet egy évi időtartamra. Környezettanulmányokat szerezhet be, gondnokság alá helyezethet fiatalokat, vagy az eddigi gyám helyett más gyám kinevezését kérheti az árvaszéktől, hogyha fiatalokru bűnözésre való hajlandóságát látja és a szülő vagy gyám nem gyakorol kellő felügyeletet. Az új törvény alapján a rendőrbüntetőbíró állandó felügyelet alatt tarthatja a fiatalokru bűnösöket és külön kimutatást tartozik vezetni róluk. Érintkezésbe léphet a Patronázs-egyesületekkel, az árvaszéktől megkapja a gyámok jelentéseit. Olyanokat, akik 15 évesnél fiatalabbak, az állami gyermekmenhelyre utalhat, mert több száz esetben beigazolódott, hogy a büntetés nevelés nélkül nem javít, állandó volt a visszaesés.

— **A leírt állami adó és a községi pótdadó.** Közérdekű ítéletet hozott e napokban a közgazgatási bíróság azon kérdésben, vajjon ha évközben az állami adó valamely címen, helytelen kivetés, elemi kár stb. címen töröltetik, van-e joga a községnek a törölt adó után kivett községi pótdadót beszédni, amennyiben az állami adók törlése évközben történt és a községi pótdadó kivétele már jogerőre emelkedett? A közigazgatási bíróság azon álláspontot foglalta el, hogy a községnek ilyen esetben pótdadót kivetni, illetőleg beszédni nincs joga. A községi pótdadó mindig az állami adók után igazodik, ha tehát az állami adó vagy annak bizonyos része bármely címen tö-

röltetik, — a községi pótdadót is törölni kell.

— **Beszűntetett állami támogatás.** Szokásban volt eddig, hogy köztenyésztésre alkalmas apaállatokat az állam olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett vett, illetve eladott a gazdáknak, hogy azok jó tenyészanyaghoz könnyebben juthassanak. Most a belügyminiszter elhatározta, hogy ezt a nagyon is nélkülözhetlen támogatást megszűnteti s ezután sem ingyen nem ad, sem nem közvetít, sem a vételár lefizetésére kedvezményt nem ad s ilyen kérelmeket egyszerűen tudomásul sem vesz a jövőben, ezért a hatóságoknak meg is tiltja, hogy ily tárgyú kérvényeket hozzá felterjesszenek.

— **A szénkéneg ára.** A földművelésügyi miniszter a szénkéneg árát felemelte. Erre vonatkozó rendelete most érkezett és szószerint így hangzik: A filoxera ellen való védekezésre használt szénkénegnek a szőlősgazdák részére való beszerzésére és forgalombahozatalára a kincstár évenként jelentékeny összegeket fizet rá s emellett az utolsó években nagy mértékben szaporított bizományi szénkénegraktárak ellenőrzése is jelentékeny kiadást okoz a kincstárnak. Az államkincstárt terhelő e kiadások csökkentése végett a szénkéneg eladási árát 1914. évi január hó 1-től kezdve valamennyi szénkénegraktárra nézve métermázsánként 2 K, azaz kettő koronával emelnem kell. 1914. január 1-től kezdve tehát a kezelőség bizományi kezelése alatt álló raktárban az akkor ott már készletben levő, valamint az ezután oda szállítandó szénkéneg eladási árát métermázsánként az eddig harmachárom korona helyett 35 koronában állapítom meg. stb. Budapest, 1913. december 29. GHILLÁNY s. k.

Tudja már?

hogy ma mutatják be a MOZIBAN a

Tangó táncot,

csodaszép műsor keretében.

A kastély titka

nagy detektív dráma
3 felvonásban.

Fényes műsor.

Előadások:

D. u. 4, este 6 és 8 órákor.

Rendes helyárák.

Közgazdaság

Az Abonyi Közgazdasági Bank Részvénytársaság igazgatósági jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Az elmúlt üzletévről szóló jelentésünket a következőkben van szerencsénk a t. közgyűlés elé terjeszteni.

Az 1912-ik évről áthuzódott krízis változatlanul megmaradt az 1913-iki évben is és a kedvezőtlen viszonyokkal való súlyos küzdelem és megpróbáltatás t. részvényeseink érdekében történő legnagyobb óvatosságra, tartózkodó üzleti politikára utalt bennünket.

Általában az elmúlt év közgazdasági karakterisztikuma: pénzszűke és pénzdrágaság. Okai pedig ennek a bel és kül politikai viszonyok, a külföldi tőkék teljes kivonulása az országból.

A minduntalan kitörő félben levő háború veszedelme, a bizonytalanság általánosan nyomasztó érzete aggasztó tünetet váltott ki már az év elejétől fogva amugy is zilált, teljesen szét marcangolt kereskedelmi, ipari és pénzügyi életünket illetőleg. Soha ily félelmetes igazsággal még nem bizonyult be a külföldtől való teljes függésünk nagy kérdése!

A folytonosságban tartó nagy számú fizetésektelenségek, csődök a hitelélet terén a nagybankok részéről vagy teljes hitel-megvonással, vagy nagy mérvű hitelmegszakítással jártak. Ilyen körülmények között legnagyobb és legkörültekintőbb szigorúságra kellett fektetnünk a fősúlyt. Új üzletet egyáltalában nem, vagy csak alig köthetünk; folyton szem előtt tartva üzletágainkban állományaink lehető részarányos eloszlódását, s tőkénk mobilképességének biztosítását. Nem változtathattunk tartózkodó álláspontunkon ép azért akkor sem, amikor az év vége felé a javulás közlő reményei és eshetőségei csak biztatást nyertek az Osztrák Magyar Bank nov. 28-án történt kamatláb leszállítása alkalmával, melycsak előjele lehetett egy tényleg szükséges jövőnek, a javulás és fejlődés jövőjének.

Üzletmenetelünket nagy vonásokban érintve, állományainknak — a történt nagy visszafizetések dacára is — lehető változatlanúságát figyelembe véve, az elért eredményt mindenképen kielégítőnek mondhatjuk.

Váltó és visszváltóállományunkat illetőleg jól eső örömmel állapíthatjuk meg, hogy amíg váltó tárcánkban csekély 14000 kor. apadás van, addig visszváltó állományunkat cca. 123000 korona visszafizetéssel apasztottuk, s a fennálló **320344 korona** állomány a tavalyi 423893 kor. állománnyal szemben több mint **8³/₄%** javulást mutat.

Betétállományuk az egész országban mutatkozó pénz-

drágaság, pénz hiány folytán kis arányban csökkent, azt azonban a felhozott körülményekkel és azon tényel magyarázhatjuk, hogy a felhalmozott és a piacról teljesen kivont tőke még mindig nem mutatkozott, miért is állományunk egyébkénti változatlan-ságát örömmel konstatáljuk.

A tavaly kedvező fellendülésnek indult **törzsbetét** csoportállományunk ezidén is szép szaporulatot mutat.

Megelégedéssel utalhatunk azon körülményre, hogy az értékesítés nehéz volta dacára is, — ami szintén fő oka betét állományunk szaporulat hiányának — a tavalyról fenmaradt 16118 korona részvény befizetés hátralék ez évben teljes kiegyenlítést nyert, miáltal **200000 koronára** felemelt **részvénytőkénk** teljes értékben befizettetett.

A körülményeket mérlegelve megszokott különös gondosságunk tárgyává tettük **tartalék tőkénk** javadalmazását. A 33000 koronát kitevő tartaléktőkénk a részvénybefizetési hátralék kapcsán ezidén befolyt felpénzekkel, a nyereség felosztási tervzetünkben javasolt 1955'48 korona és az alapszabályszerű 10%-on felül még 4032'52 korona, vagyis tiszta nyereségünknek több mint **28⁸/₈%** os dotatiojával együtt **40000** koronára fog emelkedni. Különösen kell kifejezést adnunk azon örömmünknek, mely bennünket eltölt akkor, amidőn fiatal intézetünk fejlődésének megalapozásához ily szép tartalék tőke állomány létesítését sikerül konstatálnunk.

Jelen mérlegünkben **20708'33** koronában szereplő **Értékpapír tárcában** a f. évben kedvező tőzsdei árfolyamon vett **25000 K. n. é. 4% magyar korona-járadék kötvény** van beállítva, amidőn is jelentjük, hogy ez esetleges árfolyam differenciák fedezésére **400 koronából** álló **árfolyam tartalék** alapot létesítettünk.

Ilyen vonásokban vázolván üzletágazataink állományait, legyen szabad felhívunk t. részvényeseink figyelmét a közgyűlés elé terjesztett jelen mérlegben található **3429 koronát** kitevő, **leírásra** fordított összegre felhívni, mellyel egyrészt óvatos gondosságunkat óhajtanók kidomborítani, másrészt nyereségünknek több mint 16%-os leírásával mérleg felállításunk reálitását kívánjuk igazolni.

Ez évi összforgalmunk 14,699.961 korona 44 fillér volt.

Jelentésünk befejezése előtt tartozó köteletségünknek teszünk eleget, amidőn a velünk összeköttetésben álló visszleszámitoló intézetek, főleg pedig az **Oszt-rák Magyar Bank** kecskeméti fiókhintézetének coulantériáját ez-uttal is regisztráljuk.

Sajnálattal kell jelentenünk a t. közgyűlésnek, hogy Tiszta-váry Dezső úr, a Nagykörös közgazdasági bank igazgatója, intézetünknel viselt felügyelő bizottsági tisztéről széleskörű elfoglaltsága miatt lemondott. Elis-mert tudását és nagy szakértelmét azonban nem veszítettük el, mert azt intézetünk iránt való lelkes érdeklődése miatt továbbra is

gyümölcsöztetni fogja érdekünkben.

A m. évben elért tiszta nyereség felosztása iránt a felügyelő bizottsággal egyetértőleg a következő javaslatot tesszük.

A mutatkozó **20822 kor. 63 fill.** nyereség az 1912. évi áthozat 1267 kor. 79 fill. levonása után 19554 kor. 84 fillér.

ebből 10% a tartalék-alapszabályszerű javadalmazására 1955 K 48 f.

10% az igazgatóság alapszabályszerű jutalékára 1955 K 48 f.

3% a felügyelő-bizottság alapszabályszerű jutalékára 586 K 62 f.

3% a vezérigazgató alapszabályszerű jutalékára 586 K 62 f.

1% az ügyvezető főkönyves- szerű jutalékára 195 K 55 f.

osztalékra 2000 drb részvény után á 5 korona 10000 K — f.

tartalékra a fenti 10%-on kívül 4032 K 52 f.

fordítottassék, s a fenmaradó 1510 K 36 f.

a jövő évre átvitessék

Összesen : 20822 K 63 f.

Javasoljuk a t. Közgyűlésnek, hogy miután az igazgatóság mandátuma lejárt, 9 igazgatósági tagot három évre és 1 felügyelő bizottsági tagot egy évre választani sziveskedjenek.

Ezek után kérjük a felügyelő bizottság jelentését meghallgatni, a mérleg, üzleteredmény-számlát, nyereség felosztási és többi javaslatunkat jóváhagyni, s úgy nekünk, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni.

Az osztalék szelvények 1914. február hó 16-tól kezdve intézetünk pénztáránál váltatnak be.

Abony, 1914. január 15.

Az igazgatóság.

Hirdetések

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a gőzmalmomba, amely a vidék egyik legjobban berendezett malma, az őrlést **8 percentért** végeztetem, dara vám váltás 80 fillér, aki saját kocsiján szállítja annak 70 fillér.

Gőzmalmomban ép úgy mint eddig, ezután is a legpontosabb és legjobb kiszolgálásban részesül az őrlő közönség.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Flégner Géza

gőzmalom tulajdonos.

HÖRÖMPŐ FERENCZ

gépműhelye CEGLÉD Szép-u. 34.

(Az ovoda közvetlen szomszédságában.)

Elvállalja mindennemű gépek javítását Malmihengerek rovatkolását Mérlegek és súlyok javítását és azok állami hitelesítését.

Varroda megnyitás.

Abonyban Gál Miklós u. 116 sz. alatt varrodát nyitok, elvállalom mindenféle **női ruha** készítését a legmodernebb kivitelben. Leányokat úgy tanuló, mint fizetőket felveszek.

Pick Jenőné.

Szerkesztőségi telefonszám 37.

A félszázad óta fennálló

Ujlaki Téglá és Mészégető Rt.

legkitünőbb minőségű

asbest palája

minden hasonló anyagot túlszárnyal! Tűzálló, fagyálló, tetszetős és olcsó!

Anyagot szállítunk!

Fedést vállalunk!

Kérjén árajánlatot!

Tessék cégünkre ügyelni!

Raktár és képviselet Bán Sándor

cégnél, Abony.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen utncs jobb a

Réthy-féle **cukorká** nál

Millió ember szereti a világhírű RÉTHY-cukorkát, mert rendkívül kellemes ízű, a gyomrot, étvágyat nem rontja. Meghűlés, hurut, köhögés ellen biztosan és gyorsan használ. **Vásárlásnál vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét** kérjünk, mivel sok hasonlatlan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a „RÉTHY” név.

1 doboz ára 60 fillér, kapható mindenütt.

RÉTHY BÉLA gyógyszerész **Békéscsaba.**

Mozi

Tangó tánc

előadása

ma

d. u. 4, este 6

és 8 órakor.

Zongoragyári raktárt és hangszeráruházat

létesítettünk **Cegléden, az ev. bazárban** (Árpád-tér.) Raktáron tartjuk a legjobb gyártmányú zongorákat, pianókat, cimbalmokat, hegedűket, mindennemű vonós és fuvós hangszereket, összes alkatrészeit s a legfinomabb valódi olasz hegedűhurokat. Ezekon kívül a legtökéletesebb gramofonokat, legújabb felvételű gramofonlemezeket, harmonikákat stb. Minden hangszerre legmesszebbmenő jótállást vállalunk s csupán a bank kamat megtérítése mellett, kedvező részletfizetési feltételeket nyújtunk.

Mindennemű hangszerek javítását és hangolását jutányos árért elvállalunk. — A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyunk

kiváló tisztelettel

S. PÁLINKÁS PÁL és TÁRSA

első alföldi zongoragyári raktár és hangszeráruház.

Vidékre bármely hangszerről árajánlattal szolgálunk s egyszerű levélbeli megrendeléseket is a legnagyobb megelégedésre intézünk el.

M E G H I V Ó.
A „PESTMEGYEI ABONYI TAKARÉKPÉNZTÁR“

1914. február hó 8-án vasárnap d e. 10 órakor tartja a Casinó helyiségében

rendes évi közgyűlést,

melyre a részvényesek tisztelettel meghívatalnak.

TÁRGYSOROZAT :

1. Az igazgatóság évi jelentésének tárgyalása és ezzel kapcsolatban határozathozatal az új intézeti ház építése és ezzel össze-függő kérdések felett is.
2. A felügyelő-bizottság jelentésének tárgyalása; a mérleg megállapítása; a nyereség felosztása és a felmentvény iránti intézkedés.
3. Esetleges alapszabályszerű indítványok tárgyalása.

Abony, 1914. január hó 19-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az alapszabályok 57. §-a értelmében a szavazati jogával élni óhajtó részvényes köteles a közgyűlést megelőző 6 nap alatt az 54. §-ban meghatározott módon saját nevére írt részvényeket az e célra az igazgatóság által kiküldött bizottságnak bemutatni és igazolványát kivenni.

A Pestmegyei Abonyi Takarékpénztár XLIV. zárszámadása az 1913. évről.

VAGYON

MÉRLEG-ROVAT.

TEHER

	kor.	fill.		kor.	fill.
Pénztárkészlet 1913. decz. 31-én	66275	97	Részvény tőke	160000	—
Váltók (ebből jelz. biztosítva 1.480656 kor.)	2053404	52	Tartalék tőke *	134146	20
Jelzálog kölcsön	802221	—	Nyugdíj alap	32876	78
Előleg értékpapirokra	28140	—	Betétek	2828618	01
Folyó számlán	163395	94	Viszleszámitolás	121928	—
Értékpapírok:			Lombard kölcsön	90000	—
200000 kor. névért. 4 ⁰ / ₁₀₀ -os magyar korona jár.			Hitelezők folyó számlája	735	—
kötvény á 82 50	165000	k.	Átviteli kamatok : váltók, jelz. bizt. váltók, jelz.		
4 drb. Pesti hazai első taka- rékpénztári részv. á 17800 k.	71200	k.	kölcsönök és előlegek után	47593	36
250 drb. 200 kor. névért. Gödöl- lői járási hitelbank részvény osztalékkal á 215 k.	53750	k.	10 ⁰ / ₁₀₀ -os betéti kamat adó	6235	51
Különféle sorsjegyek	3255	k.	Fel nem vett osztalékok	1600	—
Intézeti házak	45032	10	Vegyések	632	67
Osztr-magyar bank : giró számlán	774	42	Nyeremény egyenleg	30027	65
Előre fizetett visszleszám. kamat	955	50			
Felszerelés	300	—			
Vegyések	22	06			
Kamat követelés : m. kor. járadék után	666	67			
	3454393	18	* Idei hozzájárulással : 140000 kor. lesz	3454393	18

TEHER

VESZT. és NYERESÉG-ROVAT.

JÖVEDELEM

	kor.	fill.		kor.	fill.
Betéti kamatok	131019	83	Kamatjövedelmek kölcsönök után	212310	92
10 ⁰ / ₁₀₀ -os betéti kamat adó	13101	99	Pénzintézeteknél elhelyezett tőkék kamatja	93	96
Fizetések (az igazgatóság és felügyelő bizottság évi fizetéseivel)	12920	—	4 ⁰ / ₁₀₀ -os magyar kor. járadék kamat	8000	—
Adó	6368	12	Részvények osztaléka	5700	—
Folyó költségek	4608	43	Intézeti házak jövedelme	2282	—
Vegyés kamatok : alapok, visszleszám. lombard kölcsön és hitelezők folyó számlája után	20871	66	Különfélékből	708	80
Napibiztosi díjak	1490	—			
Értékpapírokon veszteség	3750	—			
Árfolyam különbség	200	—			
Váltó leírás	4638	—			
Leítári „	100	—			
Nyeremény egyenleg	30027	65			
	229095	68		229095	68

Abony, 1913. december hó 31-én.

VÉLI MIKSA
cégvezető-főkönyvelő.

HINTS JÓZSEF
pénztárnok.

A z i g a z g a t ó s á g :

SZÁNTHÓ ELEK ig. elnök. RICHTER BÉLA h. elnök. GYÖRE MÓZES HÁY MÓR DR. MADARÁSZ ADORJÁN.

Ezen zárszámadást részletesen megvizsgáltuk és minden tételében helyesnek találtuk.

Abony, 1914. január hó 17-én.

A f e l ü g y e l ő - b i z o t t s á g :

NEPPEL FERENC elnök. KOSTYÁN JÓZSEF h. elnök. LÉVAY MIHÁLY HAVAS SAMU ALTMAN SAMU

„Abonyi Közgazdasági Bank Részvénytársaság“

TARTOZIK

Mérleg-számla 1913. december 31-én.

KÖVETEL

Főkönyvi lapszám	VAGYON	korona	fillér	korona	fillér	Főkönyvi lapszám	TEHER	korona	fillér	korona	fillér
72	Pénztár	25497	82			1	Részvénytőke	200000	—		
82	M. kir. postatakarék-pénztár	1251	35			52	Tartalékalap*	34012	—		
74	Omb-Giró számla	592	44	27341	61	8	Árfolyam különbözeti tartalék alap	400	—	234412	—
78	Váltó tárca	912365	26				Betétek:				
	leírás	2229	—	910136	26	70, 75	takarékbetétek	354497	64		
87	Jelzálog kölcsön			12483	97	86	törzsbetét I. csoport	8618	94		
83, 41	Folyószámla adósok (fedezet mellett)			25079	93	43	„ II. „	2384	16		
84	Értékpapír és függő szelv.			20708	33	71	„ III. „	127	02	365627	76
80	Törzsbetét előleg			681	80	64	Visszleszámított váltók			320344	—
68	Bizományi árú			4967	45	73	Letétek			51787	90
65	Beszedési értékek			2365	96	77	Kühne gépgyár bizománysi számla			5025	28
21	Berendezés	4800	—				Fel nem vett osztalék:				
	leírás	400	—	4400	—	55	1911. évről	66	—		
9	Szervezési költség	800	—			69	1912. „	510	—	576	—
	leírás	800	—				Átmeneti tételek:				
31	Átmeneti tételek: előre fizetett vissz. kamat			2669	—	38	betéti kamat adó hátralék	704	63		
						31	előre vett kamatok	11534	11	12238	74
				1010834	31		Tiszta nyereség			20822	63
										1010834	31

*Ez évi hozzájárulással 40000 koronára emelkedik.

TARTOZIK

Üzleteredmény-számla 1913. december 31-én

KÖVETEL

Főkönyvi lapszám	VESZTESÉG	korona	fillér	korona	fillér	Főkönyvi lapszám	NYERESÉG	korona	fillér	korona	fillér
	Fizetett kamatok:						Bevett kamatok:				
67	visszváltó kamatok	34638	27			66	váltó kamatok	65213	92		
79	betéti kamatok	16181	67	50819	94	5	jelzálog kamatok	1091	67		
38	Betéti kamatadó			1618	35	49	folyószámla kamatok	4754	20		
51	Adó	6074	06			60	részvény kamatok	2100	26		
61	Illeték	412	04	6486		85	értékpapír kamatok (adómentes)	521	26		
8, 56	Tiszti fizetések és lakbér			9810	10	20	elhelyezett tőkék kamata (70% adóengedménnyel)	539	12	74220	43
	Költségek:					59, 28, 53, 25, 29	Különféle díjak és jutalékok			23064	06
81	üzleti költség, kezelés, nyomtatványok stb.	3854	32			88	Bizományi nyereség			641	66
26	házbér	1200	—			33	1912. évről nyereség áthozat			1267	79
27	telefondíj	440	—								
18	bizományi költség	151	80	5646	12						
76	Biztosítási jutalék előleg			540	—						
62	Jótekonycél			21	80						
	Leírások:										
78	váltó számlán	2229	—								
21	berendezés számlán	400	—								
9	szervezési költség számlán	800	—	3429	—						
	Tiszta nyereség			20822	63						
				99193	94					99193	94

Abony, 1913. december 31-én

STEINER SÁNDOR s. k.
ügyvezető főkönyvelő.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G:

LÖFFLER MIKSA s. k. PALÁSTI PÁL s. k. REINLE JÁNOS s. k. KISS ZSIGMOND s. k. IFJ. BERETVÁS JÁNOS s. k.
vezérigazgató. pénztárnok. ig. elnök. ig. alelnök. ig. tag.
HOMOKY ISTVÁN s. k. SZAITZ GÁBOR s. k. FÁBIÁN ISTVÁN s. k. SZABÓ SÁNDOR s. k.
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Fenti mérleg és üzleteredmény-számlát az intézet fő- és segédkönyveivel kapcsolatban megvizsgáltuk, teljesen megegyezőknek és rendben találtuk.

Abony, 1913. december 31-én.

A F E L Ü G Y E L Ő - B I Z O T T S Á G:

HAÁS JÓZSEF s. k. TISZTAVÁRY DEZSŐ s. k. BÉKY ENDRE s. k. KENDE ERNŐ s. k. KAZINTZI JÁNOS s. k.
f. ü. b. tag. f. ü. b. tag. f. ü. b. elnök. f. ü. b. tag. f. ü. b. tag.

Nyom. Szerdahelyi János gyorsajtóján Abonyban.